

T.C.
BODRUM KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 48422361-136-E.7119362
Konu : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

28.06.2016

..... MÜDÜRLÜĞÜNE
BODRUM

İlgi: Muğla Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 27.06.2016 tarih ve 7068888 sayılı yazısı

Muğla Valiliği İl Mili Eğitim Müdürlüğü'nün okul ve kurumlarda görev yapan sağlık çalışanlarına aşılama uygulama şemasının uygulanması ile ilgili İlgi'de kayıtlı yazı ve ekleri gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hayri KARAGÖL
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:
Yazı ve ekleri (7 Sayfa)

DAĞITIM:
Tüm Okul /Kurumlar

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 52904113-136-E.7068888
Konu: Sağlık Çalışanı Aşılamları

27.06.2016

..... İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

Bakanlığımız Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün Sağlık Çalışanı Aşılamları ile ilgili 23.06.2016 tarihli ve 6966727 sayılı yazısı, yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinize ve Bakanlığımızın yazısı ve ekleri kapsamında; ilçeniz okul/kurumlarda görev yapan hemşire vb. sağlık çalışanlarına aşılama şemalarının uygulanması için Halk Sağlığı Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak gerekli desteğin sağlanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Veli BOZKURT
Müdür a.
İl Millî Eğitim Şube Müdürü

Ek: Yazı ve Ekleri (6 Sayfa)

Dağıtım:
13 İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 90757378-136-E.6966727
Konu : Sağlık Çalışanı Aşılama

23.06.2016

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 17.06.2016 tarih ve 21001706/
131.99-E.1027 sayılı yazısı.

Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Kurumunca yürütülen Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) kapsamında; boğmaca, difteri, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, tüberküloz, poliomyelit, suçiçeği, hepatit A, hepatit-B, Hemofilus influenza tip b'ye bağlı hastalıklar ile streptokokus pnömoniya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıkların ve bu hastalıklardan kaynaklanan ölüm ve hastalıkların engellenmesinin hedeflendiği, Hastalık Kontrol Programları stratejileri arasında; çocukluk dönemi aşılama yanı sıra yetişkin ve risk grubu aşılama çalışmalarının da bulunduğu, bunların arasında; sağlık çalışanlarının da yer aldığı, bulaşıcı hastalıklar ile karşılama risklerinin yüksek olması nedeniyle gerek kendilerinin hastalıklardan korunması gerekse hizmet sundukları hastalara ve ailelerine hastalığı bulaştırma risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla aşılama çalışmalarının özellikle önemli olduğu, 14 Mart 2016 tarihinde yapılan bağışıklama Danışma Kurulu toplantısında sağlık çalışanlarına yönelik uygulanması gerekli aşılama ve uygulama şemaları yeniden gözden geçirilerek düzenlenmiş olduğu ve Makamın 27.05.2016 tarihli ve 21001706/131.99/854 sayılı olurları ile yürürlüğe konulduğu, söz konusu aşılama şemalarının uygulanması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara bilgilendirme yapılması ayrıca gerekli çalışmaların Halk Sağlığı Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak yürütülmesinin istendiği ilgi yazı ve ekleri incelenmiştir.

İlgi yazı ve ekleri kapsamında; okul/kurumlarda görev yapan hemşire vb. sağlık çalışanlarına aşılama şemalarının uygulanması için Halk Sağlığı müdürlüğü ile işbirliği yapılarak gerekli desteğin sağlanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Osman Nuri GÜLAY
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: İlgi yazı ve ekleri (5 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

B Planı

Bilgi:

Sağlık Bakanlığı (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu)

4

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Sayı : 21001706/131.99
Konu : Sağlık Çalışanı Aşılama

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)

Bilindiği üzere, Kurumumuz tarafından yürütülen Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) kapsamında; boğmaca, difteri, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, tüberküloz, poliomiyelit, suçiçeği, hepatit A, hepatit-B, Hemofilus influenza tip b'ye bağlı hastalıklar ile streptokokus pnömoniya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıkların ve bu hastalıklardan kaynaklanan ölüm ve sakatlıkların engellenmesi hedeflenmektedir.

Hastalık kontrol programları stratejilerinin arasında; çocukluk dönemi aşılama yanı sıra yetişkin ve risk grubu aşılama da bulunmaktadır. Bunların arasında, sağlık çalışanları da yer almakta olup; bulaşıcı hastalıklar ile karşılaşma risklerinin yüksek olması nedeniyle gerek kendilerinin hastalıklardan korunması gerekse hizmet sundukları hastalara ve ailelerine hastalığı bulaştırma risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla aşılama özellikle önemlidir. 14 Mart 2016 tarihinde yapılan Bağışıklama Danışma Kurulu toplantısında sağlık çalışanlarına yönelik uygulanması gerekli aşılama ve uygulama şemaları yeniden gözden geçirilmiş ve düzenlenmiş olup Makamın 27.05.2016 tarihli ve 21001706/131.99/854 sayılı olurları ile yürürlüğe konmuştur.

Söz konusu aşılama şemalarının uygulanması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarınıza bilgilendirme yapılması ve gerekli çalışmaların Halk Sağlığı Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak yürütülmesinin sağlanması konusunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.İrfan ŞENCAN
Bakan a.
Kurum Başkan Yardımcısı

EK: Sağlık Çalışanlarına Yönelik Uygulanması Gerekli Aşılama ve Uygulama Şemaları (4 Sayfa)

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
22 Haziran 2016
Numarası :

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Aşı İle Önlenebilir Hastalıklar Daire Başkanlığı G Blok 1 Kat (0312)565 56 66 Fax:(0312) 565 56 94

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden dc39d008-8be8-415c-ac1e-fa55fd6b37d9 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

SAYI : 21001706
KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK UYGULANMASI GEREKLİ AŞILAR VE UYGULAMA ŞEMALARI

Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, eğitimleri döneminde sağlık kuruluşlarında staj ve sağlık hizmetinde buldukları için çalışan sağlık personelinde olduğu gibi bulaşıcı hastalıklar için artmış karşılaşma riski taşırlar. Bu nedenle, mesleki riski azaltmaya yönelik olarak ve hizmet sundukları hasta popülasyonu içerisinde yüksek riskli hastaların varlığı ve bu hastalara kaynak teşkil etme riskleri nedeniyle aşağıda belirtilen aşıları yaptırmaları gereklidir. Ayrıca, sağlık kurumlarında çalışan temizlik işçileri, 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için de mesleki maruziyet riski nedeniyle kendilerinin korunmasına ve hastalar açısından kaynak teşkil etmelerini önlemek amacıyla aşağıda belirtilen aşıları yaptırmaları gereklidir.

Td Aşılması

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Daha önce aşılanma durumu kayıtlı olmayan tüm sağlık çalışanlarının 3 doz Td aşısı ile aşılanarak primer immünizasyonlarının tamamlanması gerekmektedir (birinci doz ile ikinci doz arasında en az 1 ay, ikinci doz ile üçüncü doz arasında en az 6 ay).
- Primer serisi tamamlanan tüm sağlık çalışanlarına 10 yılda bir Td aşısı yapılmalıdır.
- Genel kontrendikasyonlar dışında kontrendikasyonu yoktur.

Tdap Aşılması

Özellikle yenidoğan döneminde ve immun yetmezlikli hastalarda boğmaca, klasik seyrinin dışında yüksek mortalite ve alt solunum yolu enfeksiyonu bulguları yüksek morbidite ile seyrettiği için aşılanma olanağı olmayan bu grubun korunmasına yönelik olarak kaynak teşkil edebilecek sağlık personeli ve temizlik işçilerinin aşılanması gerekir. Ayrıca, yetişkin dönemde boğmacanın uzamış öksürük ile seyri yetmiş nitelikli personelin işgücü kaybına yol açacağı için aşılanma ikincil kazanca da yol açacaktır.

- Yenidoğan yoğun bakım, doğumhane, kemik iliği transplantasyon ve transplantasyon ünitelerinde çalışan sağlık personeli ve temizlik elemanları ve
- 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel için gereklidir.
- Kontrendikasyonlar:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Aşı uygulandıktan sonraki 7 gün içinde başka bir nedenle açıklanmayan ensefalopati ortaya çıkması,
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Tetanoz toksoidi içeren bir aşının önceki dozundan sonra 6 hafta içinde Guillain Barre sendromunun ortaya çıkma öyküsü,

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

- İlerleyici nörolojik bozukluk,
- Tetanoz ya da difteri içeren aşının önceki dozunu takiben ciddi lokal reaksiyon (Arthus reaksiyonu) ortaya çıkma öyküsü;
- Orta ya da ciddi akut hastalık varlığı.

KKK Aşılması:

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Kızamık, kızamıkçık ve kabakulak hastalıklarının geçirdiklerine dair kayıtları olanlara veya laboratuvar tetkikleri ile bağışık olduğu gösterilenlere aşı uygulanmasına gerek yoktur.
- En az 1 ay ara ile iki doz KKK aşısı önerilir.
- Kesin kontrendikasyon:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Neomisin veya jelatine karşı anafilaktik reaksiyon
  - Yumurtaya karşı anafilaktik veya anafilaktoid reaksiyon (Anafilaksi dışındaki yumurta allerjileri engel değildir)
  - Gebelik,
  - Jeneralize malign hastalık, lenfoma, lösemi, konjenital immün yetmezlik ya da HIV enfeksiyonu (<200 CD4 sayısı veya AIDS klinik tablosu gelişenler) nedeniyle immün cevabın bozulduğu durumlar,
  - Kortikosteroidler, alkilleyici ajanlar, antimetabolitler veya radyasyon nedeniyle immün cevabın baskılandığı durumlar.
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Yakın zamanda (ürün veya doza göre 3-11 ay arasında değişebilir) kan ürünü veya immünglobulin preparatı verilmiş olması,
  - Trombositopeni,
  - Trombositopenik purpura öyküsü.

Mevsimsel İnfluenza Aşılması:

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, sağlık meslek yüksekokullarında kliniklerde staj yapan veya hizmet veren vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
  - Her yıl 1 doz aşı uygulaması yapılır.
  - Kontrendikasyonlar:
    - Mevsimsel influenza aşısının önceki uygulamalarında gelişen anafilaksi hikâyesi bulunması kontrendikasyondur.
- Yumurtaya karşı anafilaktik veya anafilaktoid reaksiyon varlığında aşının uygulanması gerekiyorsa, hastane şartlarında, tercihen allerji uzmanı varlığında aşı uygulanmalıdır.

Hep-A Aşılması

- Tıp fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları öğrencileri ve sağlık kurumlarında alt bakımı verilen servislerde (örneğin pediatri servisleri, çocuk enfeksiyon servisleri, yetişkin yoğun bakım üniteleri gibi) çalışan sağlık personeli ve

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

bu bölümlerde çalışan temizlik işçileri ayrıca fekal materyal ile çalışan laboratuvar çalışanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi(UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel için gereklidir. Kronik hepatiti olan tüm sağlık çalışanlarına hepatit A aşısı yapılmalıdır.

- 6 ay ara ile iki doz uygulanmalıdır.
- Hep-A aşılması öncesinde antikor düzeylerinin değerlendirilmesi gereklidir.
- Kontrendikasyonlar:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Gebelikte yapılmasının güvenli olduğuna dair kesin kanıt yoktur. Gebelerde yüksek enfeksiyon riski olmadıkça aşı yapılmamalıdır.

Hep-B Aşılması

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, hasta ve hasta çıkartıları ile teması bulunan tüm sağlık çalışanları (askeri sağlık personeli dâhil), sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları, 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Hep-B aşısı uygulanmadan önce hepatit B'ye yönelik serolojik inceleme yapılması önerilir.
- Hep B aşı şeması 0-1-6 ay şeklinde 3 dozdur.
- 0-1-6 ay şemasında aksama olduğunda aşağıdaki süreler dikkate alınarak aşı şeması uygulanır.
  - Hep-B'nin 1. ve 2. dozu arasında en az 1 ay,
  - Hep-B'nin 2. ve 3. dozu arasında en az 2 ay olmalı,
  - Hep-B'nin 1. doz ile 3. doz arasında en az 4 ay olmalıdır.
- Sağlık çalışanları için mesleki temas riskleri nedeniyle, 3. doz Hep-B aşısı uygulamasından 1-2 ay sonra Anti-HBs yanıtı değerlendirilmelidir:
  - Anti-HBs en az 10 mIU/mL ise kişi bağışıklıdır ve immünsupresif durumu yok ise gelecekte serolojik test ya da aşılama gerekli değildir.
  - Anti-HBs negatif ise (10 mIU/mL'nin altında) kişi Hep-B aşısına karşı yanıtıdır. 3 doz seri ile tekrar aşılanmalıdır ve tekrarlanan şemadan 1-2 ay sonra tekrar Anti-HBs yanıtı değerlendirilmelidir.
  - Anti-HBs 6 doz aşılamadan sonra halen negatif ise kişi Hep-B aşısına yanıtız kabul edilmelidir. Bu kişiler hepatit B enfeksiyonu açısından değerlendirilmelidir.
    - 6 dozluk şemaya yanıtız kişiler Hep B'ye duyarlı olarak kabul edilir ve riskli temas sonrasında profilakside HBİg uygulanmalıdır.
- Hep-B aşısı için primer uygulanma sonrası pekiştirme dozuna gerek yoktur.
- Kesin kontrendikasyon:
  - Hepatit B aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikâyesi varlığı,
  - Ekmek hamuru mayası ile (*Saccharomyces cerevisiae*) anafilaksi hikâyesi varlığı.
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Yoktur.

Meningokok Aşılması:

Neisseria meningitidis laboratuvar ortamlarında ve kültür vasatlarından kişiye bulaş riski taşıdığı için laboratuvarında meningokok ile karşılaşma ihtimali bulunan personelin korunmasına yönelik olarak aşı uygulaması gereklidir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

- Mikrobiyoloji laboratuvarında meningokok ile çalışan laboratuvar personeli için gereklidir.
  - 55 yaş ve altına, konjuge meningokok aşısı, iki ay arayla iki doz uygulanır.
  - 55 yaş üzerine, polisakkarit meningokok aşısı tek doz uygulanır.
- Temasın devam etmesi durumunda her iki aşı da 5 yılda bir tekrarlanır.
  - a. Kontrendikasyonlar: Meningokok aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikâyesi varlığıdır.

Suçiçeği Aşılması:

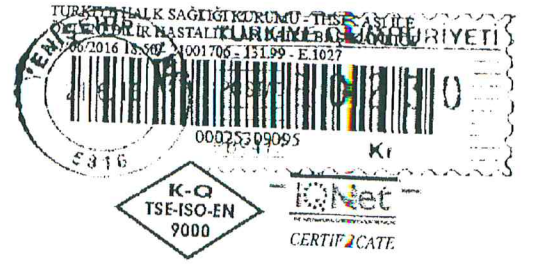
- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Suçiçeği geçirdiğine ilişkin öyküsü olanlara aşı uygulanmasına gerek yoktur.
- Suçiçeği geçirdiğine ilişkin öyküsü bulunmayan veya aşı kaydı olmayan kişilerin aşılaması öncesinde antikor düzeylerinin değerlendirilmesi gereklidir.
- Suçiçeği aşısı uygulaması (13 yaş ve üzerinde 2 doz önerildiği için) en az 4 hafta ara ile 2 doz şeklinde yapılmalıdır.
- Aşı uygulanmasından sonra 6 hafta süresince salisilat kullanımından kaçınılmalıdır.
- Kontrendikasyonlar:
  - Suçiçeği aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikayesi varlığı,
  - Gebelik,
  - Suçiçeği canlı aşı olduğu için genel anlamda immün yetmezlik ve immün yetmezlik yaratan durumlarda kontrendikedir. Ancak HIV pozitifliğinde olduğu gibi kişinin immün durumuna göre yarar/risk değerlendirmesi yapılarak hekim önerisi ile yapılabilir.
  - Son 12 ay içerisinde yüksek doz immünglobulin alma durumu (yerine koyma immün globülin uygulamalarında hekim önerisi ile takip eden dozdan en az bir hafta öncesinde uygulanabilir.)
  - Kronik salisilat kullanımı.

4

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Sayı : 21001706/131.99
Konu : Sağlık Çalışanı Aşılama

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)

Bilindiği üzere, Kurumumuz tarafından yürütülen Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) kapsamında; boğmaca, difteri, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, tüberküloz, poliomiyelit, suçiçeği, hepatit A, hepatit-B, Hemofilus influenza tip b'ye bağlı hastalıklar ile streptokokus pnömoniya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıkların ve bu hastalıklardan kaynaklanan ölüm ve sakatlıkların engellenmesi hedeflenmektedir.

Hastalık kontrol programları stratejilerinin arasında; çocukluk dönemi aşılama yanı sıra yetişkin ve risk grubu aşılama da bulunmaktadır. Bunların arasında, sağlık çalışanları da yer almakta olup; bulaşıcı hastalıklar ile karşılaşma risklerinin yüksek olması nedeniyle gerek kendilerinin hastalıklardan korunması gerekse hizmet sundukları hastalara ve ailelerine hastalığı bulaştırma risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla aşılama özellikle önemlidir. 14 Mart 2016 tarihinde yapılan Bağışıklama Danışma Kurulu toplantısında sağlık çalışanlarına yönelik uygulanması gerekli aşılama ve uygulama şemaları yeniden gözden geçirilmiş ve düzenlenmiş olup Makamın 27.05.2016 tarihli ve 21001706/131.99/854 sayılı olurları ile yürürlüğe konmuştur.

Söz konusu aşılama şemalarının uygulanması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarınıza bilgilendirme yapılması ve gerekli çalışmaların Halk Sağlığı Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak yürütülmesinin sağlanması konusunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.İrfan ŞENCAN
Bakan a.
Kurum Başkan Yardımcısı

EK: Sağlık Çalışanlarına Yönelik Uygulanması Gerekli Aşılama ve Uygulama Şemaları (4 Sayfa)

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
22 Haziran 2016
Numarası :

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Aşı İle Önlenebilir Hastalıklar Daire Başkanlığı G Blok 1 Kat (0312)565 56 66 Fax:(0312) 565 56 94

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden dc39d008-8be8-415c-ac1e-fa55fd6b37d9 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

SAYI : 21001706
KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK UYGULANMASI GEREKLİ AŞILAR VE UYGULAMA ŞEMALARI

Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, eğitimleri döneminde sağlık kuruluşlarında staj ve sağlık hizmetinde buldukları için çalışan sağlık personelinde olduğu gibi bulaşıcı hastalıklar için artmış karşılaşma riski taşırlar. Bu nedenle, mesleki riski azaltmaya yönelik olarak ve hizmet sundukları hasta popülasyonu içerisinde yüksek riskli hastaların varlığı ve bu hastalara kaynak teşkil etme riskleri nedeniyle aşağıda belirtilen aşıları yaptırmaları gereklidir.

Ayrıca, sağlık kurumlarında çalışan temizlik işçileri, 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için de mesleki maruziyet riski nedeniyle kendilerinin korunmasına ve hastalar açısından kaynak teşkil etmelerini önlemek amacıyla aşağıda belirtilen aşıları yaptırmaları gereklidir.

Td Aşılması

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Daha önce aşılanma durumu kayıtlı olmayan tüm sağlık çalışanlarının 3 doz Td aşısı ile aşılanarak primer immünizasyonlarının tamamlanması gerekmektedir (birinci doz ile ikinci doz arasında en az 1 ay, ikinci doz ile üçüncü doz arasında en az 6 ay).
- Primer serisi tamamlanan tüm sağlık çalışanlarına 10 yılda bir Td aşısı yapılmalıdır.
- Genel kontrendikasyonlar dışında kontrendikasyonu yoktur.

Tdap Aşılması

Özellikle yenidoğan döneminde ve immün yetmezlikli hastalarda boğmaca, klasik seyrinin dışında yüksek mortalite ve alt solunum yolu enfeksiyonu bulguları yüksek morbidite ile seyrettiği için aşılanma olanağı olmayan bu grubun korunmasına yönelik olarak kaynak teşkil edebilecek sağlık personeli ve temizlik işçilerinin aşılanması gerekir. Ayrıca, yetişkin dönemde boğmacanın uzamış öksürük ile seyri yetmiş nitelikli personelin işgücü kaybına yol açacağı için aşılanma ikincil kazanca da yol açacaktır.

- Yenidoğan yoğun bakım, doğumhane, kemik iliği transplantasyon ve transplantasyon üniterinde çalışan sağlık personeli ve temizlik elemanları ve
- 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel için gereklidir.
- Kontrendikasyonlar:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Aşı uygulandıktan sonraki 7 gün içinde başka bir nedenle açıklanmayan ensefalopati ortaya çıkması,
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Tetanoz toksoidi içeren bir aşının önceki dozundan sonra 6 hafta içinde Guillain Barre sendromunun ortaya çıkma öyküsü,

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

- İlerleyici nörolojik bozukluk,
- Tetanoz ya da difteri içeren aşının önceki dozunu takiben ciddi lokal reaksiyon (Arthus reaksiyonu) ortaya çıkma öyküsü;
- Orta ya da ciddi akut hastalık varlığı.

KKK Aşılması:

- Tıp fakülteleri, dış hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Kızamık, kızamıkçık ve kabakulak hastalıklarını geçirdiklerine dair kayıtları olanlara veya laboratuvar tetkikleri ile bağışık olduğu gösterilenlere aşı uygulanmasına gerek yoktur.
- En az 1 ay ara ile iki doz KKK aşısı önerilir.
- Kesin kontrendikasyon:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Neomisin veya jelatine karşı anafilaktik reaksiyon
  - Yumurtaya karşı anafilaktik veya anafilaktoid reaksiyon (Anafilaksi dışındaki yumurta allerjileri engel değildir)
  - Gebelik,
  - Jeneralize malign hastalık, lenfoma, lösemi, konjenital immün yetmezlik ya da HIV enfeksiyonu (<200 CD4 sayısı veya AIDS klinik tablosu gelişenler) nedeniyle immün cevabın bozulduğu durumlar,
  - Kortikosteroidler, alkilleyici ajanlar, antimetabolitler veya radyasyon nedeniyle immün cevabın baskılandığı durumlar.
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Yakın zamanda (ürün veya doza göre 3-11 ay arasında değişebilir) kan ürünü veya immünglobulin preparatı verilmiş olması,
  - Trombositopeni,
  - Trombositopenik purpura öyküsü.

Mevsimsel İnfluenza Aşılması:

- Tıp fakülteleri, dış hekimliği fakülteleri, sağlık meslek yüksekokullarında kliniklerde staj yapan veya hizmet veren vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
  - Her yıl 1 doz aşı uygulaması yapılır.
  - Kontrendikasyonlar:
    - Mevsimsel influenza aşısının önceki uygulamalarında gelişen anafilaksi hikâyesi bulunması kontrendikasyondur.
- Yumurtaya karşı anafilaktik veya anafilaktoid reaksiyon varlığında aşının uygulanması gerekiyorsa, hastane şartlarında, tercihen allerji uzmanı varlığında aşı uygulanmalıdır.

Hep-A Aşılması

- Tıp fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları öğrencileri ve sağlık kurumlarında alt bakımı verilen servislerde (örneğin pediatri servisleri, çocuk enfeksiyon servisleri, yetişkin yoğun bakım üniteleri gibi) çalışan sağlık personeli ve

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

bu bölümlerde çalışan temizlik işçileri ayrıca fekal materyal ile çalışan laboratuvar çalışanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi(UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel için gereklidir. Kronik hepatiti olan tüm sağlık çalışanlarına hepatit A aşısı yapılmalıdır.

- 6 ay ara ile iki doz uygulanmalıdır.
- Hep-A aşılması öncesinde antikor düzeylerinin değerlendirilmesi gereklidir.
- Kontrendikasyonlar:
  - Bir aşı bileşenine ya da önceki doza karşı gelişen anafilaktik reaksiyon kesin kontrendikasyondur.
  - Gebelikte yapılmasının güvenli olduğuna dair kesin kanıt yoktur. Gebelerde yüksek enfeksiyon riski olmadıkça aşı yapılmamalıdır.

Hep-B Aşılması

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, hasta ve hasta çıkartıları ile teması bulunan tüm sağlık çalışanları (askeri sağlık personeli dâhil), sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları, 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Hep-B aşısı uygulanmadan önce hepatit B'ye yönelik serolojik inceleme yapılması önerilir.
- Hep B aşı şeması 0-1-6 ay şeklinde 3 dozdur.
- 0-1-6 ay şemasında aksama olduğunda aşağıdaki süreler dikkate alınarak aşı şeması uygulanır.
  - Hep-B'nin 1. ve 2. dozu arasında en az 1 ay,
  - Hep-B'nin 2. ve 3. dozu arasında en az 2 ay olmalı,
  - Hep-B'nin 1. doz ile 3. doz arasında en az 4 ay olmalıdır.
- Sağlık çalışanları için mesleki temas riskleri nedeniyle, 3. doz Hep-B aşısı uygulamasından 1-2 ay sonra Anti-HBs yanıtı değerlendirilmelidir:
  - Anti-HBs en az 10 mIU/mL ise kişi bağışıktır ve immunsupresif durumu yok ise gelecekte serolojik test ya da aşılama gerekli değildir.
  - Anti-HBs negatif ise (10 mIU/mL'nin altında) kişi Hep-B aşısına karşı yanıtızsızdır. 3 doz seri ile tekrar aşılanmalıdır ve tekrarlanan şemadan 1-2 ay sonra tekrar Anti-HBs yanıtı değerlendirilmelidir.
  - Anti-HBs 6 doz aşılamadan sonra halen negatif ise kişi Hep-B aşısına yanıtızsız kabul edilmelidir. Bu kişiler hepatit B enfeksiyonu açısından değerlendirilmelidir.
    - 6 dozluk şemaya yanıtızsız kişiler Hep B'ye duyarlı olarak kabul edilir ve riskli temas sonrasında profilakside HBİg uygulanmalıdır.
- Hep-B aşısı için primer uygulanma sonrası pekiştirme dozuna gerek yoktur.
- Kesin kontrendikasyon:
  - Hepatit B aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikâyesi varlığı,
  - Ekmek hamuru mayası ile (*Saccharomyces cerevisiae*) anafilaksi hikâyesi varlığı.
- Önlem alınarak aşı yapılacak durumlar:
  - Yoktur,

Meningokok Aşılması:

Neisseria meningitidis laboratuvar ortamlarında ve kültür vasatlarından kişiye bulaş riski taşıdığı için laboratuvarında meningokok ile karşılaşma ihtimali bulunan personelin korunmasına yönelik olarak aşı uygulaması gereklidir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

SAYI : 21001706

KONU : Sağlık Çalışanı Aşılamaları

- Mikrobiyoloji laboratuvarında meningokok ile çalışan laboratuvar personeli için gereklidir.
  - 55 yaş ve altına, konjuge meningokok aşısı, iki ay arayla iki doz uygulanır.
  - 55 yaş üzerine, polisakkarit meningokok aşısı tek doz uygulanır.
- Temasin devam etmesi durumunda her iki aşı da 5 yılda bir tekrarlanır.
  - a. Kontrendikasyonlar: Meningokok aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikâyesi varlığıdır.

Suçiçeği Aşılması:

- Tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, hemşire/ebelik eğitimi veren okullar, sağlık meslek yüksekokulları vb. öğrencileri, sağlık çalışanları, sağlık kurumlarında çalışan temizlik elemanları ve 112 acil sağlık hizmetleri personeli ile acil durum, afet ve olağandışı durumlarda görev alan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli ve acil sağlık araçlarında görev yapan personel dâhil diğer çalışanlar için gereklidir.
- Suçiçeği geçirdiğine ilişkin öyküsü olanlara aşı uygulanmasına gerek yoktur.
- Suçiçeği geçirdiğine ilişkin öyküsü bulunmayan veya aşı kaydı olmayan kişilerin aşılanma öncesinde antikor düzeylerinin değerlendirilmesi gereklidir.
- Suçiçeği aşısı uygulaması (13 yaş ve üzerinde 2 doz önerildiği için) en az 4 hafta ara ile 2 doz şeklinde yapılmalıdır.
- Aşı uygulanmasından sonra 6 hafta süresince salisilat kullanımından kaçınılmalıdır.
- Kontrendikasyonlar:
  - Suçiçeği aşısının daha önceki uygulamasında anafilaksi hikayesi varlığı,
  - Gebelik,
  - Suçiçeği canlı aşı olduğu için genel anlamda immun yetmezlik ve immun yetmezlik yaratan durumlarda kontrendikedir. Ancak HIV pozitifliğinde olduğu gibi kişinin immun durumuna göre yarar/risk değerlendirmesi yapılarak hekim önerisi ile yapılabilir.
  - Son 12 ay içerisinde yüksek doz immünglobulin alma durumu (yerine koyma immün globülin uygulamalarında hekim önerisi ile takip eden dozdan en az bir hafta öncesinde uygulanabilir.)
  - Kronik salisilat kullanımı.